

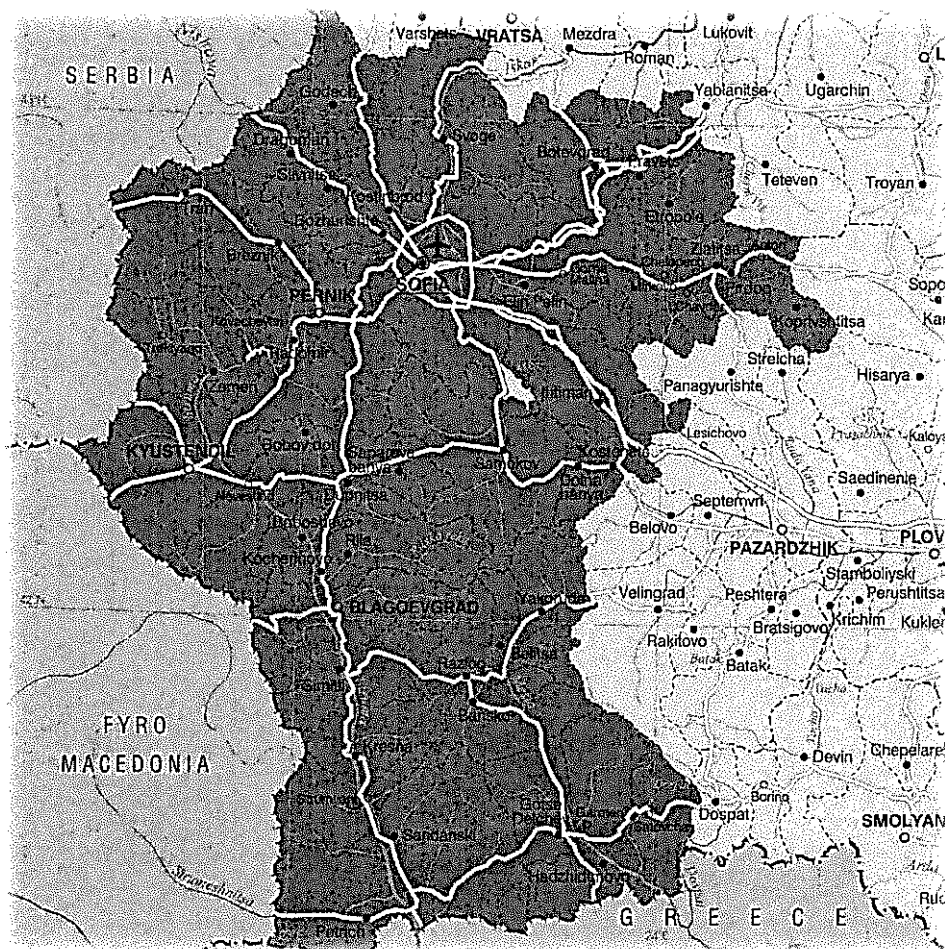
ГОДИШЕН ДОКЛАД

ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА

РЕГИОНАЛНИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА

ЮГОЗАПАДЕН РАЙОН (2014–2020 Г.)

ЗА 2018 ГОДИНА

**МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВОТО**

Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“

София, юни 2019 г.

Съдържание

Въведение.....	3
I. Общи условия за изпълнение на Регионалния план за развитие на Югозападен район (2014–2020 г.). Промени в социално–икономическите условия и политиките за развитие на национално, регионално и местно ниво.	
1. Общи условия за изпълнение на Регионалния план за развитие на Югозападен район (2014–2020 г.) и промени в социално–икономическите условия.....	5
2. Промени в политиките за развитие на национално, регионално и местно ниво.....	10
II. Постигнат напредък по изпълнение на целите и приоритетите на Регионалния план за развитие на Югозападен район (2014–2020 г.).	
1. Анализ на основните макроикономически индикатори.....	19
2. Анализ на индикаторите относно Стратегия „Европа 2020“.....	20
3. Анализ на глобалните екологични индикатори.....	22
4. Анализ на ключови индикатори по приоритети на Регионалния план за развитие на Югозападен район.....	25
III. Действия, предприети от Регионалния съвет за развитие на Югозападен район, с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнение на Регионалния план за развитие.....	44
IV. Заключение и предложения за подобряване резултати от наблюдение на изпълнението на Регионалния план за развитие на Югозападен район (2014–2020г.).....	49

Въведение

Годишният доклад за наблюдение на изпълнението на Регионалния план за развитие на Югозападен район (2014–2020 г.) се изготвя на основание чл. 86, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие, като обхваща една календарна година от периода на действие на Регионалния план за развитие на Югозападен район. Най-общо докладът съдържа информация за:

Общите условия за изпълнение на Регионалния план за развитие и в частност промените в социално-икономическите условия и политиките за развитие на национално, регионално и местно ниво.

Постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на Регионалния план за развитие въз основа на индикаторите за наблюдение.

Действията, предприети от Регионалния съвет за развитие с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на Регионалния план за развитие относно мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни; преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на Регионалния план за развитие през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми; мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на Регионалния план за развитие; мерките за постигане на необходимото съответствие на Регионалния план за развитие със секторните политики, планове и програми; мерките за прилагане принципа на партньорство; резултатите от извършени тематични оценки или оценки за специфични случаи към края на съответната година.

Заклучения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

Съгласно чл. 79 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие наблюдението на изпълнението на Регионалния план за развитие се извършва въз основа на данни на Националния статистически институт, както и данни от регионални и местни източници на информация. Органът за наблюдение на Регионалния план за развитие на Югозападен район (2014–2020 г.) е Регионалния съвет за развитие на Югозападен район, като в процеса на наблюдение съветът осигурява участие на органи на централната и местна власт, организации, физически и юридически лица, при стриктно спазване принципа за партньорство, публичност и прозрачност. Съгласно чл. 86, ал. 3 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие докладът се внася за обсъждане и одобрение от Регионалния съвет за развитие в срок до 30 юни на

всяка следваща календарна година. Наблюдението на Регионалния план за развитие се извършва с цел постигане на ефективност и ефикасност на изпълнението му, както и за подобряване на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионалното развитие. Предмет на доклада е анализ на степента на изпълнение на целите и приоритетите на Регионалния план за развитие на Югозападен район (2014–2020 г.) съгласно определени физически и финансови индикатори, на организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление и на мерките за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на плана през 2018 г. Годишният доклад осигурява информация за изготвяне на междинната и последващата оценка на Регионалния план за развитие, а резултатите от наблюдението се отчитат при изпълнение на Националната стратегия за регионално развитие.

Годишният доклад за наблюдение на изпълнението на Регионалния план за развитие на Югозападен район (2014–2020 г.) представя общата картина на социално–икономическите условия в района през 2018 г. на основание официални актуални данни от Националния статистически институт. При изготвяне на доклада е използвана актуална информация за постигнатия напредък от Оперативните програми, областни и общински администрации на територията на Югозападен район, Агенция за устойчиво енергийно развитие, Агенция „Пътна инфраструктура“, Изпълнителна агенция по околна среда, както и данни от Информационната Система за Управление и Наблюдение и на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020).

I. Общи условия за изпълнение на Регионалния план за развитие на Югозападен район (2014–2020 г.). Промени в социално–икономическите условия и политиките за развитие на национално, регионално и местно ниво.

1. Общи условия за изпълнение на Регионалния план за развитие на Югозападен район (2014–2020 г.) и промени в социално–икономическите условия.

Югозападен район е един от шестте района на планиране на Република България с площ 20 306 кв. км., като включва пет административни области – Благоевград, Кюстендил, Перник, Софийска и София респективно 52 общини. Географското положение на района е изключително благоприятно, като на запад граничи с Македония и Сърбия, на север – със Северозападен район, на изток – с Южен централен район, а на юг – с Гърция. Икономическото развитие на района се дължи основно на силната концентрация на финансови, материални и човешки ресурси особено на територията на столицата на Република България.

В съответствие с официалните актуални данни от Националния статистически институт за 2017 г. **Брутният вътрешен продукт** за Югозападен район е 48 390 млн. лв., като се наблюдава нарастване в сравнение с 2016 г. /45 103 млн. лв./ в размер на 7,2 %. Югозападен район продължава значително да надвишава приноса на всеки един от останалите райони в общия БВП на страната, като през 2017 г. формира 47,9 % от БВП на национално ниво. В обхвата на района най–голяма е стойността на БВП при Област София /столица/, а най–ниски са показателите при области Кюстендил и Перник.

Относно **Брутната добавена стойност** за Югозападен район, същата през 2017 г. е 41 968 млн. лв., като се наблюдава нарастване в сравнение с 2016 г. /38 916 млн. лв./ в размер на 7,8%. Структурата на брутната добавена стойност в района се характеризира със силен превес на сектора на услугите и нисък дял на аграрния сектор.

Таблица № 1:

Брутен вътрешен продукт и Брутна добавена стойност по икономически сектори и райони с данни за 2017 г.

Статистически райони/Области	БДС по икономически сектори			БДС, млн.лв.	БВП, млн.лв.	БВП на човек от населението, лв.
	Аграрен	Индустрия	Услуги			
Общо за страната	4 114	24 924	58 597	87 634	101 043	14 280

Северозападен район	698	2 077	3 139	5 913	6 818	8 938
Северен централен район	645	2 351	3 818	6 814	7 857	9 818
Североизточен район	692	2 667	5 898	9 257	10 674	11 398
Югоизточен район	619	5 246	5 475	11 340	13 075	12 538
Южен централен район	845	4 627	6 870	12 342	14 230	10 009
Югозападен район	615	7 956	33 397	41 968	48 390	22 913
Благоевград	238	677	1 442	2 357	2 718	8 792
Кюстендил	101	266	481	847	977	7 989
Перник	51	274	500	826	952	7 735
София	159	1 904	1 073	3 136	3 616	15 527
София (столица)	66	4 834	29 902	34 802	40 127	30 295

Източник: Национален статистически институт

Съгласно актуалната статистическа информация към 2017 г. **преките чуждестранни инвестиции** в нефинансови предприятия на национално ниво са в размер на 24 475 195,80 хил. евро, като за Югозападен район същите са в размер на 14 496 156,60 хил. евро или 59,2 %. В сравнение с 2016 г. преките чуждестранни инвестиции в района се увеличават с 257 387,20 хил. евро и бележат ръст от 1,8%. В рамките на района най-ниска е стойността на инвестициите в Област Кюстендил, а най-висока – в Област София /столица/.

Задълбочаването на демографските проблеми и диспропорциите в териториалното разпределение на населението в района, характерно за последните няколко години, продължава и през 2018 г. Независимо от това показателите за социално и демографско развитие са значително по-благоприятни в сравнение с тези при останалите райони основно поради по-големите възможности за реализация в град София, което привлича голяма част от младото население от другите части на страната.

По данни на Националния статистически институт към 31.12.2018 г. **населението на Република България** е разпределено по райони, както следва:

Таблица № 2: Население по статистически райони и пол към 31.12.2018 г.

Статистически райони	Общо		
	всичко	мъже	жени
Общо за страната	7 000 039	3 395 701	3 604 338
Северозападен район	742 304	362 328	379 976
Северен централен район	784 168	380 986	403 182
Североизточен район	929 035	452 747	476 288

Югоизточен район	1 032 079	500 730	531 349
Югозападен район	2 102 205	1 014 770	1 087 435
Южен централен район	1 410 248	684 140	726 108

Източник: Национален статистически институт

Данните показват, че населението на Югозападен район към 31.12.2018 г. е 2 102 205 души, което представлява 30,03 % от населението на страната. Сравнителният анализ с 2017 г. показва намаляване на населението общо за района с около 6 000 души или 0,29%.

Таблица № 3: Население по области и пол към 31.12.2018 г.

Области	Общо		
	всичко	мъже	жени
Благоевград	305 123	148 542	156 581
Кюстендил	119 041	57 944	61 097
Перник	120 880	58 824	62 056
София (столица)	1 328 120	636 963	691 157
София	229 041	112 497	116 544

Източник: Национален статистически институт

Данните от Националния статистически институт към 31.12.2018 г. показват, че 63 % от населението на Югозападен район е концентрирано в Област София /столица/, като в сравнение с 2017 г. населението в тази област се увеличава с 2 691 души, като темпът на нарастване е по-малък в сравнение с предходния период, но по-голям в сравнение с 2017 г.

Статистическата информация показва, че **естественият прираст** за 2018 г. на Югозападен район следва общите за страната негативни тенденции и продължава да е отрицателен, но с най-ниска стойност в сравнение с останалите райони: -9 166 души или -4,3%. Общо за района отрицателната стойност на естествения прираст се увеличава в сравнение с 2017 г., а с най-висок такъв продължават да бъдат областите Кюстендил и Перник.

Таблица № 4:

Естествен прираст на 1 000 души от населението по статистически райони, области и местоживееене

Статистически райони/Области	2017						2018					
	Естествен прираст (брой)			Естествен прираст (%)			Естествен прираст (брой)			Естествен прираст (%)		
	Общо	град	село	общо	град	село	общо	град	село	общо	град	село

Общо за страната	-45836	-20413	-25423	-6,5	-4,0	-13,5	-46329	-21134	-25195	-6,5	-4,1	-13,5
Северозападен район	-9463	-3630	-5833	-12,4	-7,5	-20,8	-9185	-3506	-5679	-12,3	-7,4	-20,9
Северен централен район	-7818	-3714	-4104	-9,8	-6,9	-15,6	-7968	-3846	-4122	-10,1	-7,3	-15,9
Североизточен район	-5465	-2561	-2904	-5,8	-3,7	-11,6	-5734	-2887	-2847	-6,1	-4,2	-11,5
Югоизточен район	-5585	-2500	-3085	-5,3	-3,3	-10,7	-5816	-2534	-3282	-5,7	-3,4	-11,5
Югозападен район	-8679	-4305	-4374	-4,1	-2,5	-12,9	-9166	-4715	-4451	-4,13	-2,6	-13,4
Благоевград	-1399	-494	-905	-4,6	-2,7	-7,2	-1380	-491	-889	-4,5	-2,7	-7,2
Кюстендил	-1656	-795	-861	-13,5	-9,3	-23,1	-1605	-712	-893	-13,4	-8,5	-24,6
Перник	-1523	-852	-671	-12,4	-8,8	-25,7	-1451	-756	-695	-11,9	-7,9	-27,3
София	-2321	-817	-1504	-9,9	-5,8	-16,6	-2258	-757	-1501	-9,8	-5,3	-16,8
София (столица)	-1780	-1347	-433	-1,3	-1,0	-7,3	-2472	-1999	-473	-1,9	-1,6	-8,1
Южен централен район	-8826	-3703	-5123	-6,2	-3,8	-11,1	-8460	-3646	-4814	-6,0	-3,8	-10,5

Източник: Национален статистически институт

Актуалните статистически данни към 31.12.2018 г. показват, че заетите лица на територията на Югозападен район са 1 060,5 хил. при коефициент на заетост 58,7 %. Показателят продължава тенденцията на нарастване, характерна за последните 4 години, като в сравнение с 2017 г. /57,5%/ коефициентът се увеличава с 1,2 %. Коефициентът на заетост на населението на 15 и повече навършени години в Югозападен район надвишава отново средния за страната /52,4%/ с над 5 %. Статистическата информация показва, че за 2018 г. отново Югозападен район е с най-висок коефициент на заетост в сравнение с останалите райони на територията на Република България.

Таблица № 5:

Заети лица и коефициенти на заетост на населението на 15 и повече навършени години през 2018 година

Статистически райони	Заети лица - хил.			Коефициенти на заетост - %		
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
Общо	3152,7	1685,3	1467,3	52,4	58,4	46,9
Северозападен район	274,3	146,7	127,5	42,4	47,4	38,1
Северен централен район	333,0	180,6	152,4	48,4	54,5	42,8
Североизточен район	406,0	227,3	179,3	51,3	59,4	43,7
Югоизточен район	450,1	244,3	205,8	51,7	58,6	45,4
Югозападен район	1 060,5	548,2	512,3	58,7	63,6	54,3
Южен централен район	628,2	338,2	290,0	52,0	58,3	46,2

Източник: Национален статистически институт

Отчетената стойност за 2018 г. на коефициентът на безработица на населението на 15 и повече навършени години в Югозападен район е 2,6 % или с 2,6 % по-нисък от средния за страната. Тенденцията стойностите на показателя да

намаляват се запазва, като в сравнение с 2017 г. /3,3%/ коефициентът намалява с 0,7%. Статистическата информация показва, че за 2018 г. отново Югозападен район е с най-нисък коефициент на безработица в сравнение с останалите райони на територията на Република България.

Таблица № 6:

Безработни лица и коефициенти на безработица на населението на 15 и повече навършени години през 2018 година

Статистически райони	Безработни лица - хил.			Коефициенти на безработица - %		
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
Общо	173,3	101,7	71,6	5,2	5,7	4,7
Северозападен район	34,7	21,9	12,8	11,2	13,0	9,1
Северен централен район	24,1	14,5	9,6	6,7	7,4	5,9
Северозточен район	32,4	17,4	15,1	7,4	7,1	7,7
Югоизточен район	25,8	15,4	10,4	5,4	5,9	4,8
Югозападен район	28,7	16,1	12,6	2,6	2,9	2,4
Южен централен район	27,6	16,4	11,2	4,2	4,6	3,7

Източник: Национален статистически институт

Системата от образователни институции в Югозападния район е най-добре развита спрямо останалите райони в страната с оглед националното значение и високата концентрация на учебни заведения в град София. Общият брой на висшите училища в района през учебната 2018/2019 година е 29, от които 25 университети и специализирани висши училища и 4 колежа /броят се запазва в сравнение с предходния отчетен период/, като 24 от учебните заведения са концентрирани в столицата. Данните показват, че 54% от висшите училища в страната са концентрирани в Югозападния район и над 44% на територията на град София. Общият брой на студентите в Югозападен район е 108 965 или над 48% от студентите на територията на Република България

Таблица № 7: Висши училища и студенти по райони и области през учебната 2018/2019 година

Статистически райони и Области	Висши училища			Студенти			
	Общо	Колежи	Университети и специализирани висши училища	Общо	В университети и специализирани висши училища		
					Професионален и бакалавър	Бакалавър	Магистър
Общо	54	4	50	222 997	8 181	141 505	73 311
Северозападен район	1	-	1	4 733	608	2 109	2 016

Северен централен район	5	-	5	28 444	-	21 305	7 139
Северозточен район	7	-	7	30 952	2 091	19 569	9 292
Югоизточен район	3	-	3	12 790	1 331	7 331	4 128
Югозападен район	29	4	25	108 965	3 525	66 292	39 148
Благоевград	3	1	2	9 431	520	6 744	2 167
Перник	1	-	1	88	-	84	4
София	1	-	1	2 050	-	1 628	422
София (столица)	24	3	21	97 396	3 005	57 836	36 555
Южен централен район	9	-	9	37 113	626	24 899	11 588

Източник: Национален статистически институт

Броят на общообразователните и специални училища през учебната 2018 - 2019 година на територията на Югозападен район е 474 или 24% от тези на територията на страната /1 964 училища/, като са намалели с 4 броя в сравнение с 2017 - 2018 г. /478 училища/. Броят на училищата за придобиване на II и III степен професионална квалификация през учебната 2018 - 2019 година на територията на Югозападен район е общо 95. Детските градини на територията на Югозападен район за 2018 - 2019 г. са 456 броя или 24,9 % от тези на територията на страната /1 834 детски градини/, като са намалели с 4 броя в сравнение с 2017-2018 г.

Системата на здравеопазването на Югозападен район е по-добре развита в сравнение с останалите райони. Към 31.12.2018 г. лечебните заведения за болнична помощ са 101 като се запазва в сравнение с 2017 г., лечебните заведения за извънболнична помощ са 706 при 682 за 2017 г., като се увеличават с 24, а другите лечебни и здравни заведения са 45 при 42 за 2017 г. Общият брой на лечебните заведения в Югозападен район за 2018 г. е 852 при 2 557 за страната или 33,3%. През 2018 г. осигуреността на населението в района с лекари остава без съществена промяна, като при 224 души на 1 лекар през 2017 г. населението през 2018 г. е 225, а при денталната медицина се наблюдава завишаване от 701 души на 1 лекар по дентална медицина през 2017 г. на 806 през 2018 г. Като цяло недостиг на здравни услуги и недостатъчно добра организация на медицинската помощ има в периферните и отдалечените населени места в района.

2. Промени в политиките за развитие на национално, регионално и местно ниво.

Актуалният рамков пакет от нормативни и стратегически планови документи на европейско и национално ниво и през 2018 г. относно кохезионната политика за

балансирано и устойчиво развитие на регионите включва – Стратегия „Европа 2020“; Териториален дневен ред на ЕС 2020; Споразумение за партньорство на Република България с Европейската комисия и програмите, съфинансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове; Национална програма за развитие „България 2020“; Актуализация на Националната програма за реформи на Република България в изпълнение на Стратегия „Европа 2020“; Национален доклад за България за 2018 г. – работен документ на ЕК, включващ задълбочен преглед относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси.

Важни стратегически документи на национално ниво, имащи отношение към формирането на политиката за развитие на районите и през 2018 г. са:

✓ **Регионален план за развитие на Югозападен район за периода 2014-2020 г.**, приет с Решение № 457 на Министерски съвет от 01.08.2013 г. и Доклад за резултатите от Междинната оценка за изпълнението на Регионалния план за развитие 2014-2020 на Югозападен район приет с Решение № 781 на Министерски съвет от 01.11.2018 г., който прави оценка на първоначалните резултати от изпълнението, на степента на постигане на съответните цели, на ефективността и ефикасността на използваните ресурси и на база направен анализ и изводи дава препоръки за изпълнението на РПП за периода до 2020 г.

✓ **Изменение и допълнение на Енергийна стратегия на Република България до 2020 г.**, прието с Решение № 847 на Министерски съвет от 28.03.2018 г. Целта на направените промени е осигуряване на ликвиден на конкурентен пазар на природен газ, обезпечаване на сигурността на доставките и развитие на газопреносната инфраструктура.

✓ **Национален план за противодействие на тероризма**, който създава организация за оповестяване, информирание, реагиране и управление на силите и средствата за предотвратяване и неутрализиране на терористични заплахи, както и за овладяване на ситуацията и ликвидиране на последствията при осъществен терористичен акт. Предмет на плана са и дейностите на компетентните институции при различните нива на заплахата и степени на готовност.

✓ **Стратегия за развитие на вътрешния контрол в публичния сектор на Република България за периода 2018–2020 г.** Целта на предложената стратегия е да се постигне устойчиво развитие на системите за вътрешен контрол, да се избегнат резките промени, които създават несигурност в контролната среда, както и

служителите, пряко ангажирани с контролни дейности да имат по-дълъг хоризонт и сигурност, че упражняваната от тях професия има бъдеще и си заслужава да инвестират време и усилия в своето професионално развитие.

✓ **Национална стратегия за борба с трафика на хора 2017 – 2021** е основен политически документ, който формулира приоритетите и целите, свързани с ефективното и дългосрочно противодействие, както на самото престъпление, така и на последиците от него. Целите и приоритетите, заложи в стратегията, са в съответствие, както с тези, разписани в Стратегията на Европейския съюз за премахване на трафика на хора 2012–2016, така и с изведените цели и приоритети в цялостното европейско законодателство, регулиращо и регламентиращо целенасочената работа по проблема. Противодействието на трафика на хора и закрила на жертвите е национален приоритет, чието постигане предполага разработването на система от специфични мерки в области като превенция, преследване и наказание, междуведомствена комуникация, закрила и реинтеграция на жертвите.

✓ **Актуализирана Национална пътна карта за научна инфраструктура (2017–2023 г.)**, която представя основните научни комплекси в страната и съответното им приоритизиране на европейско и национално ниво. Тя дефинира и етапите за развитие на научната инфраструктура в Република България за периода до 2023 г.

✓ **Интегрирана транспортна стратегия в периода до 2030 г.**, която представлява всеобхватен план за устойчиво развитие на транспортната система на Република България и рамка за инвестиции в транспорта. Документът е съобразен с изискванията за обхват, структура и съдържание на всеобхватен транспортен план и отговаря на приложимите тематични предварителни условия за Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014 – 2020 г., поети като ангажимент в Споразумението за партньорство с Република България.

✓ **Конвергентна програма на Република България (2017–2020 г.)**, очертава основните политики за поддържане на макроекономическа и фискална стабилност на страната с цел създаване на условия за икономически растеж. Конвергентната програма обхваща периода 2017–2020 г.

✓ **Актуализирана Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017–2030 г.**, която определя целите и съответните мерки и действия от страна на държавата за развитие на научните изследвания в периода 2017–2030 г. Тя е едно от необходимите условия, за постигане на целите, залегнали в

Споразумението за партньорство на Република България с Европейската комисия през програмния период 2014–2020 г. и е обвързана с Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2014–2020г. Стратегията е съобразена и с редица национални и европейски документи.

✓ **Морска стратегия на Република България и програма от мерки.** Изготвянето и изпълнението на Морската стратегия е във връзка с транспониране на изискванията на Рамкова Директива за Морска стратегия 2008/56/ЕС в българското законодателство. Първоначалната оценка на състоянието на морската околна среда (съгласно чл. 8 от Рамкова Директива за Морска стратегия), дефинициите за добро състояние на морската околна среда - ДСМОС (съгласно чл. 9 Рамкова Директива за Морска стратегия) и набелязването на екологични цели и свързаните с тях индикатори (съгласно чл. 10 Рамкова Директива за Морска стратегия) представляват първата част от морската стратегия, а програмата за мониторинг (съгласно чл. 11 от Рамкова Директива за Морска стратегия) е втората част на стратегията.

✓ **Стратегия за децентрализация 2016–2025 г.,** която си поставя за цел властите на общинско и регионално ниво да предоставят качествени публични услуги при активно включване на гражданите в управлението. Усилията са насочени в посока устойчиви, ефективни и прозрачни общински финанси, както и създаване на условия за регионално развитие и икономически растеж; провеждане на местна политика в интерес на българските граждани; подобряване на обхвата, ефективността и качеството на местните услуги.

✓ **Стратегия за развитие на пътната инфраструктура в Република България 2016–2022 г.,** която дефинира визията и стратегическите цели за пътната инфраструктура, както и мерките, стратегическия финансов план и механизмите на изпълнение за постигне устойчиво състояние и развитие на сектора, наблюдение и оценка. Стратегията представлява платформа за координация и концентрация на ресурсите за постигане на максимален ефект от влаганите средства в поддържане, модернизация и развитие на пътищата в Република България.

✓ **Национална здравна карта на Република България** с утвърждаване на областни здравни карти; конкретни потребности от лекари и лекари по дентална медицина по специалности и специалисти от професионално направление „Здравни грижи“ за осигуряването на достъп на населението до медицинско обслужване в извънболничната медицинска помощ; конкретни потребности от легла за болнично

лечение и медицински дейности по видове и нива на компетентност на съответните структури; съществуващи лечебни заведения за болнична помощ; анализ на състоянието в областите; видове медицински дейности, които се планират на регионално ниво; карта на необходимите високотехнологични методи на диагностика и лечение и свързаната с тяхното прилагане високотехнологична медицинска апаратура; карта на спешната медицинска помощ, съдържаща брой и местоположение на централите за спешна медицинска помощ.

✓ **Национална програма за младежта (2016–2020)** с основни стратегически цели – улесняване на достъпа до качествени услуги за специална подкрепа на пълноценното личностно и обществено развитие на младите хора в съответствие с потребностите и интересите им; насърчаване на здравословния начин на живот сред младите хора; развитие на доброволчеството сред младите хора като движеща сила за личностно развитие, мобилност, учене, конкурентоспособност, социално сближаване, солидарност между поколенията и формиране на гражданско самосъзнание; създаване на привлекателна среда за развитие на младите хора в малките населени места и селските райони; създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за качествена професионална реализация на младите хора в България.

✓ **Национални научни програми**, приети с Решение № 577 н Министерски съвет от 17.08. 2018 г. с цел да създаване на условия за търсене и намиране на решения на актуални и значими обществени предизвикателства, свързани с екологични, технологични, културно-исторически, етични, здравни, икономически и др. въпроси и проблеми, както и със стимулирането на младите учени в страната. Програмите са разработени съгласувано със секторните политики на редица министерства. Научните дейности са определени след постигнато съгласие между висшите училища и научните организации в България за съвместно изпълнение на заложените в програмите цели. Целта на програмите е преодоляване на фрагментацията в научноизследователската система, консолидиране на научноизследователския потенциал, споделено използване на изградена инфраструктура, концентрацията на финансови ресурси за решаване на важни за обществото проблеми.

✓ **Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия 2018-2030 г.**, която отменя Стратегията за намаляване на риска от бедствия 2014-2020 г., приета през 2014 г. Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия отчита международния подход за осигуряване на съгласуваност на политиките за намаляване на риска от

бедствия, адаптиране към промените в климата и устойчиво развитие, съгласно Рамката за намаляване на риска от бедствия от Сендай 2015-2030, Парижкото споразумение за климата и Програмата за устойчиво развитие на ООН до 2030 година „Да преобразим нашия свят“. Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия очертава съгласувана рамка за адекватно намаляване на съществуващите рискове и недопускане възникването на нови, повишаване на готовността и способностите за реагиране и бързото възстановяване след бедствия, при спазване на принципа „да изградим отново, но по-добре“.

Основни нормативни документи на национално ниво, които имат отношение към формирането на политиката за развитие на районите и през 2018 г. са:

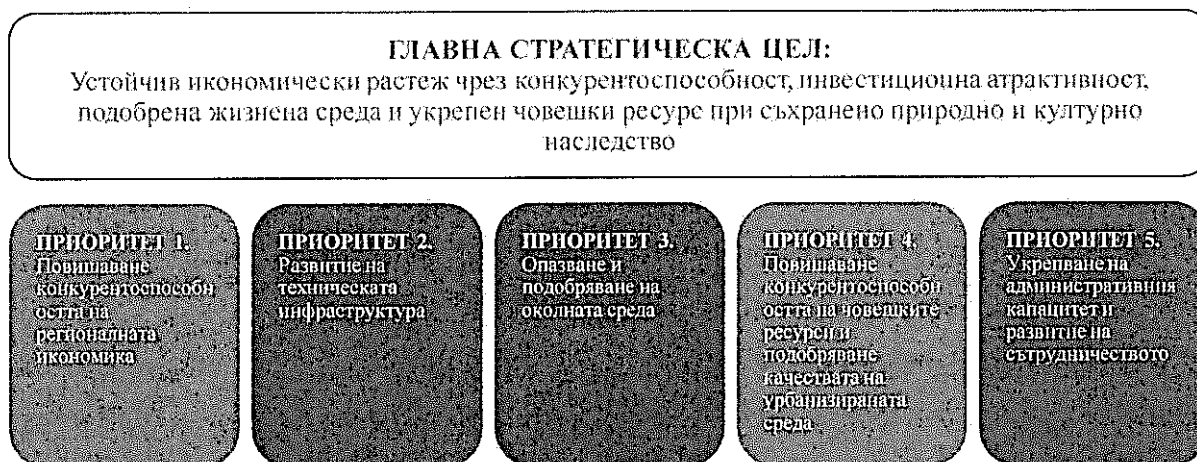
- Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, който определя националната институционална рамка за управлението на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове; реда за предоставяне на финансова подкрепа чрез безвъзмездна финансова помощ; специални правила за определяне на изпълнител от бенефициент на безвъзмездна финансова помощ; правилата за верифициране и сертифициране на допустимите разходи и за извършване на плащанията и на финансовите корекции. Средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове се управляват на основа на законността, доброто финансово управление и устойчивото развитие, за гарантиране на тяхната ефективност и ефикасност, чрез партньорство и многостепенно управление, с цел намаляване на административната тежест за бенефициента и при осигуряването на публичност и прозрачност. Законът регламентира органите и структурите за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, както и техните функции; структурата и дейността на Комитетите за наблюдение и партньорство; същността на Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове; механизъм на предоставяне на безвъзмездна финансова помощ; правила за финансово управление и контрол.

Основни подзаконови документи в областта на управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове са:

- Постановление № 189 за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014–2020 г.

- ПМС № 162 за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014 – 2020 г.
- ПМС № 161 за определяне на правила за координация между управляващите органи на програмите и местните инициативни групи, и местните инициативни рибарски групи във връзка с изпълнението на подхода „Водено от общностите местно развитие“ за периода 2014 – 2020 г.
- ПМС № 160 за определяне правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове.
- ПМС № 142 за изменение и допълнение на Постановление № 79 на Министерския съвет от 2014 г. за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014 – 2020 г.
- Наредба № 4 за определяне на реда за съгласуване на проектите на документи по чл. 26, ал.1 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове;
- Наредба № Н-3 за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за европейско териториално сътрудничество.

II. Постигнат напредък по изпълнение на целите и приоритетите на Регионалния план за развитие на Югозападен район (2014–2020 г.).

Регионалният план за развитие на Югозападния район /2014–2020 г./ съответства на основните приоритети за регионално развитие на Европейския съюз, на утвърдените оперативни програми за страната за програмен период 2014–2020 г. и приоритетите на Националната стратегия за регионално развитие /2012–2022 г./. Планът отчита целите и приоритетите на ключовите документи на ЕС, а именно Стратегия „Европа 2020“ и „Териториален дневен ред на ЕС – 2020“, както и на съответстващите им документи на национално ниво – Национална програма за развитие „България 2020“ и национална програма за реформи. При разработване на Регионалният план за развитие на Югозападния район /2014–2020 г./ са взети предвид и посоките на интервенции на Европейските структурни и инвестиционни фондове. Регионалният план обхваща най-значимото за района, а в стратегическите документи за развитие на областно и общинско ниво се отразява детайлно спецификата в съответствие с основната линия на развитие на района. Приоритетите на плана и специфичните цели към всеки един от тях взаимодействат на всички нива, като се търси постигането на синергетичен ефект в резултат на взаимодействието на основните фактори на регионалното развитие – икономика, социално състояние, инфраструктура и екология, които да спомогнат за постигането на балансираното и устойчиво развитие на Югозападния район. При определянето на целите и приоритетите за развитие на района е използван принципа на съответствие със специфичните проблеми и нужди, като е поставен акцент върху неговия специфичен местен потенциал за развитие.

В съответствие с нормативната уредба в областта на регионалното развитие индикаторите за наблюдение на Регионалния план за развитие на Югозападен район отчитат степента на постигане на целите и приоритетите за развитие, въз основа на данните за физическото и финансовото им изпълнение. Те са основна част от системата за наблюдение на изпълнението на плана, която съгласно Закона за регионалното развитие обхваща още източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информация; органите за наблюдение, организацията и методите на тяхната работа, системата на докладване и осигуряване на информация и публичност.

Системата за наблюдение на Регионалния план за развитие на Югозападния район /2014–2020 г./ включва няколко групи **количествени индикатори**, както следва:

- ✓ Синтезиран пакет от основни макроикономически индикатори.
- ✓ Индикатори във връзка със Стратегия „Европа 2020“.
- ✓ Глобални екологични индикатори.

Ключови индикатори по приоритети на Регионалния план за развитие на Югозападния район.

За посочените групи индикатори са посочени изходни, междинни и целеви стойности, чрез които ще се наблюдава и измерва постигането на целите на плана.

№	ИНДИКАТОРИ	Планови стойности			Постигнати стойности/година на отчитане				Периодичност на събиране на информация	Източник
		Ключови показатели	Изходни	Междинни	Целеви	2015	2016	2017		
1	БВП на човек от населението – лв.	16 087 (2010 г.)	18 000	22 000	19 984	21 293	22 913	-	Ежегодно	НСИ
2	Дял на БВП на човек от населението от средната стойност на ЕС 27 - %	75 (2009 г.)	80	90	76	-	-	-	Ежегодно	Евростат*
3	Коефициент на безработица на населението на 15 и повече навършени години - %	7,3 (2011 г.)	6,5	5	6,7	5,4	3,3	2,6	Ежегодно	НСИ
4	Коефициент на икономическа активност на населението на 15 и повече навършени години - %	56,8 (2011 г.)	59	64	58,4	58	59,5	60,3	Ежегодно	НСИ

5	Общ доход на лице от домакинство - лв.	4 173 (2010 г.)	4 900	5 800	6 134	6 381	6 709	7 324	Ежегодно	НСИ
---	--	--------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	----------	-----

* Съгласно данни на Евростат за „БВП на човек от населението в стандарт на покупателната способност (СПС) - % от средното за ЕС – 28(ЕС 28=100)“ постигната стойност за 2017 г. за Югозападен район е 79%.

Анализ на основните макроикономически индикатори.

Статистическата информация относно показател „*БВП на човек от населението*“ показва надвишение на същия за 2017 г. спрямо отчетените данни към 2016 г. с 1 620 лв. Данните показват, че към 2017 г. е изпълнена заложената целева стойност на показателя. На областно ниво за 2017 г. най-голяма е отчетената стойност на показателя в Област София /столица/ от 30 295 лв., а най-ниска – в Област Перник от 7 735 лв.

Относно показател „*Дял на БВП на човек от населението от средната стойност на ЕС 27*“ по данни на Евростат същият за 2015 г. нараства с 2% на годишна база и възлиза на 76% от средната стойност за ЕС–28. Средната стойност по този показател за страната през 2015 г. възлиза на 47% и бележи нарастване от 1% на годишна база. Предоставените данни от Евростат относно „*БВП на човек от населението в стандарт на покупателната способност (СПС) % от средното за ЕС – 28(ЕС 28=100)*“ постигната стойност за 2017 г. за Югозападен район е 79% от средното за ЕС-28, при 49% за страната.

Коефициентът на безработица на населението на 15 и повече навършени години за 2018 г. в Югозападен район е 2,6%, като намалява с 0,7% спрямо 2017 г. и с 2,8 % спрямо 2016 г. Тенденцията за намаляване на показателя се запазва и през 2018 г. не само на регионално, но и на национално ниво.

Коефициентът на икономическа активност на населението на 15 и повече навършени години за 2018 г. на Югозападен район нараства с 0,8 % спрямо 2017 г. и 2,3 % спрямо 2016 г. На областно ниво се отчита повишение на коефициента във всички области, като най-висок е процента в Област София /столица/ от 63,3 %, а най-нисък – в Област Кюстендил от 49,9 %.

Общият доход на лице от домакинството за 2018 г. на Югозападен район нараства с 615 лв. спрямо 2017 г. и 943 лв. спрямо 2016 г. Тенденцията за увеличение на показателя се запазва и през 2018 г. не само на регионално, но и на национално ниво,

като отчетената през 2018 г. стойност от 7 324,0 лв. за Югозападен район надвишава с 1 311 лв. средния общ доход за страната /6 013лв./.

№	ИНДИКАТОРИ	Планови стойности			Постигнати стойности/година на отчитане				Периодичност на събиране на информация	Източник
		Изходни	Междинни	Целеви	2015	2016	2017	2018		
1	Коефициент на заетост на населението на възраст 20-64 навършени години - %	71,2 (2011 г.)	74	80	-	73,1	76,7	78,3	Ежегодно	НСИ
	Коефициент на заетост на населението на възраст 55-64 г.	49,2 (2011 г.)	51,5	55	-	59,7	62,6	66,1	Ежегодно	НСИ
2	Инвестиции в научноизследователска и развойна дейност - % от БВП	1,03 (2010 г.)	1,6	2,5	1,74	1,16	1,11	-	Ежегодно	НСИ
3	<u>Цели „20/20/20“ по отношение на климата/ енергията:</u>									
	съкращаване на емисиите на CO2	-	-	20	-	-	-	-	Ежегодно	НСИ
	дял на ВЕИ в брутно крайно потребление на енергия - %	n/a	15,5	18	-	-	-	-	Ежегодно	НСИ, АУЕР
	повишаване на енергийната ефективност - %			27	-	-	-	-	Ежегодно	АУЕР
	намаляване на енергийната интензивност на БВП - %			55	-	-	-	-	Ежегодно	НСИ
4	Дял на преждевременно напусналите образователната система (на възраст 18-24 г.) - %	3,6 (2011 г.)	3,55	3,5	-	5,7	4,7	4,7	Ежегодно	НСИ
	Дял на 30-34 годишните със завършено висше образование - %	41 (2010 г.)	45	50	-	47,2	44,6	47,4	Ежегодно	НСИ
5	Население в риск от бедност или социално изключване – хил. души	744,6 (2010 г.)	718,5	670,1	-	742,6	709	602,8	Ежегодно	НСИ

1. Анализ на индикаторите относно Стратегия „Европа 2020“.

Относно показател „Коефициентът на заетост на населението на възраст 20–64 навършени години“ се отчита отново нарастване на същия и през 2018 г. с 1,6 %

спрямо 2017 г. Тенденцията за увеличение на показателя се запазва и през 2018 г. не само на регионално, но и на национално ниво /72,4%/ , като коефициентът за Югозападен район е с 5,9 % по-висок от средния за страната.

Относно *„Коефициентът на заетост на населението на възраст 55–64 г.“* се отчита отново нарастване на същия и през 2018 г. с 3,5 % спрямо 2017 г. Тенденцията за увеличение на показателя се запазва и през 2018 г. не само на регионално, но и на национално ниво /60,7 %/, като коефициентът за Югозападен район е с 5,4% по-висок от средния за страната.

Относно показател *„Инвестиции в научноизследователска и развойна дейност – % от БВП“* за Югозападен район през 2017 г. се отчита понижение на същия с 0,41% спрямо 2016 г., но е с 0,36% по-висок в сравнение със средния за страната през 2017 г. /0,75%/.

При отчитане на индикаторите по отношение на климата/енергията следва да бъде взето под внимание, че Националният статистически институт, Изпълнителната агенция по околна среда и Агенцията за устойчиво енергийно развитие не поддържат данни по дефинираните показатели на регионално, областно и местно ниво, а единствено на национално. Следователно обективното проследяване на заложените индикатори по отношение на климата/енергията е невъзможно и ще бъдат представени данни, валидни за територията на цялата страна.

По данни на Изпълнителната агенция по околна среда емисиите на парникови газове на човек от населението са **8,7 tCO₂eq./човек/2017 г.** за 2017 г.

По данни на Националният статистически институт и Агенцията за устойчиво енергийно развитие се наблюдава увеличение на *„Дял на ВЕИ в брутно крайно потребление на енергия“*, като отчетеният процент през 2016 г. е 18,8%, а през 2017 г. е 18,7%. Делът на енергията от възобновяеми източници в брутно крайно потребление на енергия по сектори е разпределено в сектор електроенергия – 19,1 %, в сектор отопление и охлаждане – 29,90% и в сектор транспорт – 7,24% .

Относно отчитане на показател *„Повишаване на енергийната ефективност“* Агенцията за устойчиво енергийно развитие информира, че по данни на годишните отчети за изпълнението на общинските програми за повишаване на енергийната ефективност през 2017 г. общините на Югозападен район са изпълнили общо 373 енергоспестяващи мерки с очаквано общо спестяване на горива и енергия в размер на 17,7 GWh.

Показател „Намаляване на енергийната интензивност на БВП“ е основен показател за измерване нивото на енергийна ефективност. По данни на Националния статистически институт стойността му за страната през 2016 г. е 0,423 т.н.е./тонове нефтен еквивалент/ за 1 000 евро БВП, а за 2017 г. се отчита намаление и достигната стойност е 0,422 .

Относно показател „Дял на преждевременно напусналите образователната система (на възраст 18–24 г.)“ за Югозападен район предоставената от Националния статистически институт информация показва, че отчетеният процент на показателя за 2017 г. от 4,7% се запазва и през 2018 г. Средният показател за страната продължава да бъде значително висок и през 2018 г. /12,7%/, запазвайки се и за 2018 г.

Относно показател „Дял на 30–34 годишните със завършено висше образование“ за Югозападен район предоставената от Националния статистически институт информация отчита повишение на същия, като отчетеният процент за 2018 г. от 47,4% е с 2,8% по-висок в сравнение с постигнатите 44,64% през 2017г. Средният показател за страната продължава да бъде значително по-нисък и през 2018 г. /33,7%/, като е с 13,7% по-нисък в сравнение с отчетените стойности за Югозападен район.

Относно „Население в риск от бедност или социално изключване“ за Югозападен район статистическата информация отчита намаление, като стойността на индикатора за 2018 г. е 602,8 хил. лица при 709 хил. лица през 2017 г. Тенденцията за намаляване на показателя се утвърждава не само на регионално, но и на национално ниво, като отчетената стойност за 2018 г. е 2 315,2 хил. лица при 2 766,6 хил. лица през 2017 г.

2. Анализ на глобалните екологични индикатори.

№	ИНДИКАТОРИ	Стойности			Периодичност на събиране на информация	Източник
		Изходни	Междини	Целеви		
1	Относителен дял на антропогенно натоварените територии (инфраструктура, селища, промишлени обекти) – %	4,54 (2006 г.)	5,00	5,50	Различна	ИАОС /Проект CORINE Landcover 2018 ¹ /
2	Съотношение между горските, земеделските и урбанизираните територии -%/ %/ %.	64,48/ 30,53/ 4,54	64,48/ 30,07/ 5,00	64,48/ 29,57/ 5,50	Различна	ИАОС /Проект CORINE Landcover 2018/

¹ CORINE Landcover 2018 <https://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover/clc2018>

		(2006 г.)				
3	Емисии на парникови газове (приравнени към CO ₂ еквивалент) на човек от населението - т/човек/ година	3,419 (2010 г.)	3,000	2,600	Различна	ИАОС /CORINE Landcover 2018/
4	Разходи за дълготрайни материални активи с екологично предназначение – млн. Лв	460,9 (2011 г.)	490	550	Ежегодно	НСИ
5	Разходи за дълготрайни материални активи с екологично предназначение на човек от населението – лв.	216,30 (2011 г.)	230	260	Ежегодно	НСИ
6	Дял от територията със силна и много силна податливост на ерозиране – %	5,14 (2006 г.)	5,00	4,85	Различна	ИАОС /CORINE Landcover 2018/
7	Регионален индекс за климатична сигурност – точки	31,89 (2010 г.)	37,89	46,89	Различна	МРРБ

Относно индикатори „*Относителен дял на антропогенно натоварените територии (инфраструктура, селища, промишлени обекти)*“ и „*Съотношение между горските, земеделските и урбанизираните територии*“ Изпълнителната агенция по околна среда предоставя информация от базата данни на обновената „Корине Земно покритие 2018“. На основание данните, които са предоставени към момента, общо урбанизираните територии на Югозападен район са 4,42%, като горските територии са 64,3%, а земеделските територии са 31,9% от общата територия на Югозападен район.

Относно индикатор „*Емисии на парникови газове (приравнени към CO₂ еквивалент) на човек от населението – т/човек*“, данни за 2018 г. ще бъдат предоставени от Изпълнителната агенция по околна среда през 2020 г. с Националния доклад за инвентаризация на емисиите на парникове газове. С последната инвентаризация през 2017 г. емисиите на парникови газове на човек от населението са 8,71 t CO₂ eq /човек/. Следва да бъде взето под внимание, че посочените данни са на национално ниво.

Относно индикатори „*Разходи за дълготрайни материални активи с екологично предназначение*“ и „*Разходи за дълготрайни материални активи с екологично предназначение на човек от населението*“ по данни на Националния статистически институт на национално ниво за 2017 г. общо разходите за опазване на околната среда са 1 935 млн.лв., а общо разходите за опазване на околната среда на човек от населението са 273лв. Към края на 2015 г. дълготрайните материални активи в

Югозападен район са 1 707 895 лв., като на годишна база се регистрира увеличение на стойностите на индикатора, както на регионално, така и на национално ниво. Спрямо предходната година за района се отбелязва нарастване с 21,6% (с 304,30 млн. лв.), докато за страната това нарастване е с 20,7%. Към края на 2015 г. в Югозападен район се намират 20,4% от дълготрайните материални активи с екологично предназначение в страната, с което районът заема второ място по този показател след Югоизточен район (35%). През 2015 г. най-голям дял дълготрайни материални активи с екологично предназначение от общите за района има в област София (столица) – 47,4%, следвана от Софийска област – 26,9%. Останалите 3 области – Перник, Кюстендил и Благоевград, се движат в границите на 6,6%–10,8%. На областно ниво най-значително нарастване на показателя се регистрира в област Софийска – с 27,1% и област Благоевград – с 25,8%, следвани от област София (столица) – с 20,5%. Наличността на дълготрайните материални активи с екологично предназначение на човек от населението в Югозападен район през 2015 г. нараства от 661 лв. до 805,20 лв. (с 21,8%), като средно за страната също се регистрира повишаване от 918 лв. до 1 166,2 лв. (с 27%). На областно ниво през 2015 г. най-високи са разходите за дълготрайни материални активи с екологично предназначение на човек от населението в Софийска област – 1 936,9 лв., следвана от област Кюстендил – 1 124,20 лв. и област Перник – 899 лв., а с по-ниски стойности и под средното ниво за района са област София (столица) – 613,60 лв. и област Благоевград – 589,50 лв.

Относно индикатор *„Дял от територията със силна и много силна податливост на ерозия“* Изпълнителната агенция по околна среда предоставя данни към 2017 г., като за по-голяма коректност понятието „податливост на ерозия“ се заменя с „потенциален риск от ерозия“, защото податливостта на почвата на ерозиране се определя въз основа на текстурния клас и съдържанието на хумус в повърхностния слой на почвата, а определянето на риска от почвена ерозия става посредством използването на математически изчисления и последващо моделиране. Предоставените данни са на базата на Американския ГИС-модел USLE за изчисление на риска от ерозия. Информацията е получена въз основа на валидирани и адаптирани за условията на България модели за прогнозиране на факторите и интензитета на водоплощната ерозия. Данните към 2017 г. сочат, че 13,25% от територията на Югозападен район е със силна и много силна податливост на ерозия.

3. Анализ на ключови индикатори по приоритети на Регионалния план за развитие на Югозападен район.

Приоритет I. „Повишаване конкурентоспособността на регионалната икономика”

Включените в приоритета мерки са насочени към постигане на устойчив икономически растеж в района чрез насърчаване развитието на конкурентноспособна икономика и създаване на благоприятни условия за инвестиционна дейност, което има ключова роля за подобряване качеството и стандарта на живот на населението. Акцент е поставен върху иновациите и технологичното обновяване на малките и средни предприятия, върху развитие на туристическия сектор в района. Заложените в Регионалния план за развитие на Югозападен район специфични цели са:

- ✓ Развитие на научно–изследователската и развойна дейност.
- ✓ Технологично обновяване и енергийна ефективност в малките и средни предприятия.
- ✓ Подобряване на бизнес инфраструктурата в индустриалните зони.
- ✓ Оползотворяване на местния туристически потенциал.
- ✓ Развитие на конкурентоспособен аграрен сектор и жизнено селски райони.

Основните индикатори, с които се отчита степента на изпълнение на специфичните цели по Приоритет 1 съгласно Регионалния план за развитие на Югозападен район са, както следва:

№	ИНДИКАТОРИ	Стойности			Периодичност на събиране на информацията	Източник
		Изходни	Междинни	Целеви		
1	Модернизирани и технологично обновени предприятия - брой	n/a	300	750	Ежегодно	Областни администрации
2	Нарастване на приходите от дейността на микро, малките и средни предприятия - %	n/a	10	30	Ежегодно	НСИ
3	Относителен дял на заетите лица в микро, малките и средни предприятия спрямо общия брой на заетите лица на възраст 15 и повече години в района - %	13,6 (2011 г.)	16	20	Ежегодно	НСИ
4	Нарастване на преките чуждестранни инвестиции в нефинансовите предприятия - %	n/a	15	40	Ежегодно	НСИ
5	Новозградени и/или обновени	n/a	4	12	Ежегодно	Областни

№	ИНДИКАТОРИ	Стойности			Периодичност на събиране на информацията	Източник
	Специфични индикатори за резултат	Изходни	Междини	Целеви		
	технологични паркове, технологични центрове и бизнесинкубатори – бр.					администрации
6	Новосъздадени кълъстери – бр.	n/a	4	10	Ежегодно	Областни администрации
7	Нарастване на приходите от нощувки в средствата за подслон и местата за настаняване - %	n/a	20	45	Ежегодно	НСИ
8	Новосъздадени и/или маркирани туристически продукти и дестинации – бр.	n/a	5	10	Ежегодно	Областни администрации
9	Новосъздадени и/или подобрени туристически атракции – бр.	n/a	10	20	Ежегодно	Областни администрации
10	Нарастване на селскостопанската продукция - %	n/a	5	15	Ежегодно	НСИ
11	Реализирани проекти по Програмата за развитие на селските райони за създаване на стопанства от млади фермери – бр.	n/a	200	500	Ежегодно	Областни администрации
12	Реализирани проекти по ПРСР за модернизиране и реструктуриране на земеделски стопанства – бр.	n/a	300	700	Ежегодно	Областни администрации
13	Реализирани проекти по ПРСР за създаване и подпомагане на микропредприятия – бр.	n/a	50	125	Ежегодно	Областни администрации

Относно индикатор „*Модернизирани и технологично обновени предприятия*“ предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 25 броя.

Относно индикатори „*Нарастване на приходите от дейността на микро, малките и средни предприятия*“ и „*Относителен дял на заетите лица в микро, малките и средни предприятия спрямо общия брой на заетите лица на възраст 15 и повече години в района*“ са отчетени приходи от дейността на предприятията на територията на Югозападен район (сумарно за предприятията, независимо от броя на заетите лица в тях) през 2017 г. от 105 137 млн. лв., което е увеличение от 10,3% спрямо 2016 г. /95 309 млн.лв./ Относителният дял на заетите лица в микро, малките и средни предприятия в Югозападен район съотнесен към броя на заетите лица на възраст 15 и повече години в района за 2017 г. най-висок в Област София(столица) – 74,5% и най-нисък в Област Перник и Област Кюстендил, съответно 3,3% и 3,6 %.

Относно индикатор *„Нарастване на преките чуждестранни инвестиции в нефинансовите предприятия“* предоставените от Националния статистически институт данни към 2017 г. показват, че преките чуждестранни инвестиции в нефинансови предприятия на национално ниво са в размер на 24 475195,8 хил. евро, като за Югозападен район същите са в размер на 14 496 156,6 хил. евро или 59,2 %. В сравнение с 2016 г. преките чуждестранни инвестиции се увеличават с 257 387,2 хил. евро, като се бележи ръст от 1,8%. В рамките на района най-ниска е стойността на инвестициите в Област Кюстендил, а най-висока – в Област София /столица/. За сравнение нарастването на инвестициите през 2016 г. е 1,3%.

Относно индикатор *„Новоизградени и/или обновени технологични паркове, технологични центрове и бизнесинкубатори“* предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 2 броя.

Относно индикатор *„Новосъздадени клъстери“* предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 0 броя.

Относно индикатор *„Нарастване на приходите от нощувки в средствата за подслон и местата за настаняване“* следва да се отбележи, че значението на туризма за регионалната икономика през последните години нараства. В периода 2012–2016 г. се наблюдава устойчива тенденция на нарастване на приходите от нощувки в Югозападен район, като през 2015 г. и 2016 г. темповете на нарастване са по-високи в сравнение с 2012–2014 г. По данни на Националния статистически институт към 2018 г. приходите от нощувки в Югозападен район са в размер на 284,4 млн. лв., а през 2017 г. са 254,4 млн. лв., което показва нарастване на показателя с 11,8%. Тенденцията на нарастване на приходите от нощувки се запазва през 2018 г., както на регионално, така и на национално ниво.

Относно индикатор *„Новосъздадени и/или маркетингани туристически продукти и дестинации“* предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 10 броя. Изпълнени са 9 проекта по програмата за ТГС България–Македония 2014–2020 г. на обща стойност 1 260 219 евро с основна цел разработване на интегрирани туристически продукти, изграждане на мрежи и провеждане на събития за подкрепа развитието на местния туризъм, стимулиране използването на туристическия

потенциал, повишаване популярността на туристическите дестинации, подобряване качеството на туристическото предлагане. По програмата за ТГС България–Сърбия 2014–2020 г. са реализирани 3 проекта на обща стойност 953 771 евро, с основна цел разнообразяване на туристическите продукти чрез експониране на представителни културно-исторически обекти, традиции и обмен.

Относно индикатор *„Новосъздадени и/или подобрени туристически атракции“* предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 24 броя,

Относно индикатор *„Нарастване на селскостопанската продукция“* предоставената от Националния статистически институт информация, се отнася до отчетената крайна продукция по базисни цени от селското стопанство, като за Югозападен район за 2016 г. е 532,7 млн.лв. при 547,5 млн.лв. за 2015 г.

Относно отчитане на индикатор *„Реализирани проекти по Програмата за развитие на селските райони за създаване на стопанства от млади фермери“* към дата на изготвяне на доклада не е предоставена изисканата информация от Министерство на земеделието, храните и горите, като индикаторът ще бъде отчетен на база данни от областните администрации в района. Предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 18 броя, от които 11 на територията на Област Кюстендил и на територията на Област Благоевград реализирани 7 и 21 проекта в процес на изпълнение.

Относно отчитане на индикатор *„Реализирани проекти по ПРСР за модернизирване и реструктуриране на земеделски стопанства“* към дата на изготвяне на доклада не е предоставена изисканата информация от Министерство на земеделието, храните и горите, като индикаторът ще бъде отчетен на база данни от областните администрации в района. Предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 7 броя, от които 3 на територията на Софийска област и на територията на Област Благоевград реализирани 4 и в процес на изпълнение са 10 проекта.

Относно отчитане на индикатор *„Реализирани проекти по ПРСР за създаване и подпомагане на микропредприятия“* към дата на изготвяне на доклада не е предоставена изисканата информация от Министерство на земеделието, храните и горите, като индикаторът ще бъде отчетен на база данни от областните администрации

в района. Предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 5 броя, от които 3 на територията на Област Благоевград и 2 на територията на Област Перник.

Приоритет II. „Развитие на техническата инфраструктура“

Включените в приоритета мерки са насочени към рехабилитация и доизграждане на транспортната инфраструктура, инфраструктурата за водоснабдяване и канализация, за твърди битови отпадъци, развитие на информационната и комуникационна инфраструктура, както и на енергийна инфраструктура. Заложените в Регионалния план за развитие на Югозападен район специфични цели са:

- ✓ Подобряване на регионалната и местна транспортна инфраструктура.
- ✓ Подобряване на водоснабдителната и канализационната инфраструктура.
- ✓ Усъвършенстване на системата за управление на твърди битови отпадъци.
- ✓ Разширяване на газопреносната мрежа и ползването на възобновяеми източници на енергия.
- ✓ Развитие на информационно–комуникационните технологии за осигуряване на повсеместен достъп, високо качество и широко ползване.

Основните индикатори, с които се отчита степента на изпълнение на специфичните цели по Приоритет 2 съгласно Регионалния план за развитие на Югозападен район са, както следва:

№	ИНДИКАТОРИ	Стойности			Периодичност на събиране на информацията	Източник
		Изходни	Междинни	Целеви		
1	Дължина на новозградени и/или реконструирани автомагистрали и пътища от I клас – км	п/а	80	160	Ежегодно	АПИ, НСИ
2	Дължина на рехабилитирани/реконструирани пътища от II и III клас - км	п/а	100	250	Ежегодно	Областни администрации
3	Население с подобрен транспортен достъп - %	п/а	15	35	Ежегодно	Областни администрации
4	Дял на домакинствата с ширококоловтов достъп до Интернет - %	54 (2011 г.)	70	85	Ежегодно	НСИ
5	Реализирани проекти по ОПЮС и ПРСР за изграждане и реконструкция на ВиК инфраструктура – бр.	п/а	20	40	Ежегодно	Областни администрации

6	Дял на населението, свързано с пречиствателни станции за отпадъчни води - %	74 (2011 г.)	79	85	Ежегодно	НСИ
7	Новоизградени регионални системи за управление на отпадъците – бр.	n/a	3	6	Ежегодно	Областни администрации

Относно индикатор „Дължина на новоизградени и/или реконструирани автомагистрала и пътища от I клас“ предоставената информация от областните администрации и Агенция „Пътна Инфраструктура“ за 2018 г. показва, че на територията на Югозападен район новоизградените и/или реконструирани автомагистрала и пътища от първи клас са общо 23,62 км при 46,31 км на национално ниво или 51,0 %.

По данни на Националния статистически институт към 31.12.2018 г. общо пътищата на територията на Югозападен район са 3 423 км, от които 240 км – автомагистрала, 557 км – първокласни пътища, 623 км – второкласни пътища и 2 003 км – третокласни пътища и пътни връзки. За сравнение към 31.12.2017 г. общо пътищата на територията на Югозападен район са 3 391 км. Територията на Югозападен район не е равномерно обслужена от пътища с висок клас. През района преминават изцяло автомагистрала „Люлин“ и изградените участъци от автомагистрала „Струма“, части от автомагистралите „Хемус“ и „Тракия“, както и някои първокласни пътища. Най-добре обслужена от пътища от Републиканската пътна мрежа е Софийска област, като това се дължи основно на непосредствената близост до град София и развитието на инфраструктурата от и към столицата. Въпреки доброто покритие на територията на района с пътища проблем остава качеството на пътната настилка. Поради особеностите на административно-териториалното разделение на страната, територията на Област София (столица) не включва пътища, влизащи в обхвата на Републиканската пътна мрежа. Формално погледнато, всички магистрала в страната продължават до границата на самата област. Към месец април 2018 г. с финансиране от Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014–2020 г. в процес на изпълнение е проект за изграждане на Автомагистрала „Струма“ - Лот 3.1 Благоевград – Сандански на територията на Област Благоевград. Лот 3 е с обща дължина 62 км. Трасето е разделено на 3 подучастъка, като горепосоченият проект обхваща 2 от тях, съответно Лот 3.1. и Лот 3.3. и тунел Железница:

Лот 3.1 Благоевград и Крупник, с дължина от 12,6 км, включващ участък 1 от км 359 до км 366 с дължина 7 км и участък 2 от км 370+400 до км 376 с дължина 5,6 км.

Тунел при с. Железница с дължина от 2 км и прилежащите пътни участъци и съоръжения (2,4 км).

Лот 3.3 Кресна и Сандански, с дължина от 23,6 км от км 397 до км 420+324.

Общата стойност на договореното финансиране по проекта е в размер на 764,8 млн.лв.

Последният подучастък от Лот 3 – Лот 3.2 между Крупник и Кресна е с приблизителна дължина 23,6 км и обходен път на гр. Кресна от 5,5 км, като отсечката не е част от горесцитирания проект.

По отношение на развитието на железопътната инфраструктурата в Югозападен район не се наблюдават съществени изменения. Районът е с най-голяма дължина на изградените ж.п. линии в страната, като по данни на Националния статистически институт към 31.12.2018 г. общата дължина на ж.п. линиите в района остава непроменена спрямо 2017 г. и е 864 км, от които 169 км са двойни, а 660 км са електрифицирани линии. На областно ниво в района най-голяма е дължината на ж.п. линиите в Софийска област 295 км, а най-малка в Област Перник 115 км. Територията на Югозападен район е неравномерно обслужена от железопътен транспорт, тъй като изградената жп мрежа е разположена предимно в северната половина и югозападната част.

Относно индикатор *„Дължина на рехабилитирани/реконструирани пътища от II и III клас“* предоставената информация от областните администрации и Агенция *„Пътна Инфраструктура“* за 2018 г. показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 77,81 км. На областно ниво индикаторът има следните стойности: за Софийска област – 55 км/ Община Драгоман - 25 км; Община Костинброд – 22 км; Община Годеч – 8 км/ и 21,5 км за Област Благоевград. В останалите области стойността на индикатора е около 1 км.

Относно индикатор *„Население с подобрен транспортен достъп“* предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е, както следва –за Софийска област данните показват 100% в Община Драгоман, 65 % в Община Годеч, 30% в Община Правец и 10% в Община Костинброд; за Област Благоевград данните са за 10% в Община Белица, 90% в Община Сандански и 30% в Община Якоруда; не е отчетен процент на индикатора в Област Кюстендил, Област Перник и данни за Област София/столица/.

Относно индикатор *„Дял на домакинствата с ширококолов достъп до Интернет“* по данни на Националния статистически институт към 31.12.2018 г. относителният дял на домакинствата с ширококолов достъп до интернет в Югозападен район е 74,9 %, като се отчита увеличение от 4,8% в сравнение с 2017 г.

Относно индикатор *„Реализирани проекти по ОПОС и ПРСР за изграждане и реконструкция на ВиК инфраструктура“* предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 2 броя, по един в Област Благоевград и в Софийска област/ в процес на изпълнение/. През 2018 г. на територията на Югозападен район е изпълнен 1 инвестиционен проект по Оперативна програма „Околна среда“ 2014–2020 г. за изграждане и реконструкция на водопроводна и канализационна мрежа и изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води – „Втора фаза на проект „Рехабилитация на водоснабдителната и канализационната мрежа на гр. Банско с изграждане на пречиствателна станция за отпадни води/ПСОВ/“ с бенефициент община Банско на обща стойност 33,170 млн. лв.

Относно индикатор *„Дял на населението, свързано с пречиствателни станции за отпадъчни води“* данните от Националния статистически институт към 2017 г. показват, че отчетеният процент за Югозападен район е 77,32% или с 13,9% по-висок от средния за страната /63,42%/. На областно ниво най-висок е дялът на населението в Област София /столица/ от 96,2%, а най-нисък в Област Благоевград от 29,55%. За сравнение отчетеният процент на индикатор през 2016 г. е 77,2%, което показва увеличение дялът на населението, свързано с пречиствателни станции за отпадъчни води.

Относно индикатор *„Новоизградени регионални системи за управление на отпадъците“* предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 1 брой в Софийска област. По Оперативна програма „Околна среда“ към месец май, 2018 г. на територията на района са в изпълнение 9 проекта с цел изграждане на компостиращи инсталации и инсталации за предварително третиране на отпадъци.

Приоритет III. „Опазване и подобряване на състоянието на околната среда“

Включените в приоритета мерки са насочени към редуциране на замърсителите на въздуха, превенция на природни бедствия, рекултивация на нарушени територии,

опазване на биоразнообразието и ценните ландшафти и по-добро управление на горите. Заложените в Регионалния план за развитие на Югозападен район специфични цели са:

- ✓ Редуциране на източниците на замърсяване на въздуха.
- ✓ Подобряване на управлението на риска от природни бедствия, възстановяване на нарушени терени и предпазване от ерозия.
- ✓ Опазване и поддържане на биоразнообразието на защитените територии-
- ✓ Устойчиво стопанисване на горите.

Основните индикатори, с които се отчита степента на изпълнение на специфичните цели по Приоритет 3 съгласно Регионалния план за развитие на Югозападен район са, както следва:

№	ИНДИКАТОРИ	Стойности			Периодичност на събиране на информацията	Източник
		Изходни	Междинни	Целеви		
1	Реализирани проекти за предотвратяване и превантивна защита от природни бедствия – бр.	п/а	10	20	Ежегодно	Областни администрации
2	Изградени системи за ранно предупреждение за възникващи опасности от наводнения, пожари, свлачища – бр.	1	2	4	Ежегодно	Областни администрации
3	Реализирани проекти по Програмата за развитие на селските райони за подпомагане състоянието на горите и горскостопанската инфраструктура – бр.	п/а	7	15	Ежегодно	Областни администрации
4	Реализирани проекти по ОПОС за опазване и възстановяване на биоразнообразието – бр.	п/а	7	15	Ежегодно	Областни администрации

Относно индикатор „*Реализирани проекти за предотвратяване и превантивна защита от природни бедствия*“ предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 11 броя, разпределени по области, както следва – 1 в Област София /столица/, 2 в Софийска област, 2 в Област Перник и 6 в Област Благоевград. По Програмата за ТГС България – Македония за 2014 – 2020 г. и Програмата за ТГС България-Сърбия 2014-2020 през 2018 г. на територията на района са изпълнени 4 проекта с цел намаляване на риска и предотвратяване на последиците от природни бедствия.

Относно индикатор „Изградени системи за ранно предупреждение за възникващи опасности от наводнения, пожари, свлачища“ предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 1 брой в Област Благоевград. По Програмата за ТГС България – Македония за 2014 – 2020 г. през 2018 г. на територията на района е изпълнен 1 проект с цел изграждане на система за превенция, ранно предупреждение от наводнения.

Относно индикатор „Реализирани проекти по Програмата за развитие на селските райони за подпомагане състоянието на горите и горскостопанската инфраструктура“ предоставената информация от областните администрации показва, че не е отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район.

Относно индикатор „Реализирани проекти по ОПОС за опазване и възстановяване на биоразнообразието“ предоставената информация от областните администрации показва, че за 2018 г. в Югозападен район не са реализирани такива проекти. По Оперативна програма „Околна среда“ към месец май, 2018 г. на територията на района са в изпълнение 4 проекта на стойност 19,5 млн. лв. с цел възстановяване, опазване на естественото състояние и поддържане на природните местообитания на териториите на Природен парк „Витоша“, Природен парк „Рилски манастир“, Национален парк „Пирин“ и в границите на Поддържан резерват "Богдан".

Приоритет IV. „Повишаване конкурентоспособността на човешките ресурси и подобряване качествата на урбанизираната среда“

Приоритетът съдържа комплекс от действия, гарантиращи достъп на всички до качествена урбанизирана среда и социален сервиз, като включените мерки са насочени най-общо към подобряване на качеството на образованието и обучението, подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места, намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване, модернизация на институциите (в пазара на труда, социалното включване и здравеопазването) и повишаване на капацитета им, благоустрояване и обзавеждане на градска среда включително „достъпна среда“, внедряване на мерки за енергийна ефективност на жилищни и публични сгради, подобряване на спортна, културна, образователна, здравна и социална инфраструктура, интегриран градски транспорт, балансирано териториално развитие чрез укрепване на

мрежата от градове–центрове, подобряване свързаността в района и качеството на селищните среди.

Заложените в Регионалния план за развитие на Югозападен район специфични цели са:

- ✓ Повишаване конкурентоспособността на човешките ресурси. До 2020 г. делът на висшистите в района да достигне 50% в групата 30–34 г., безработицата да се намали до 5%, заетостта да се увеличи до 80%, а делът на преждевременно напусналите училище да се редуцира до 3,5%.
- ✓ Интегрирано обновяване и развитие на градовете.
- ✓ Селските райони - за да ги има.
- ✓ Балансирано пространствено развитие.

Основните индикатори, с които се отчита степента на изпълнение на специфичните цели по Приоритет 4 съгласно Регионалния план за развитие на Югозападен район са, както следва:

№	ИНДИКАТОРИ	Стойности			Периодичност на събиране на информацията	Източник
		Изходни	Междинни	Целеви		
1	Рехабилитирани образователни заведения – бр.	n/a	40	100	Ежегодно	Областни администрации
2	Рехабилитирани здравни заведения и заведения за социални услуги	n/a	15	30	Ежегодно	Областни администрации
3	Реконструирани сгради и обекти на културата – бр.	n/a	8	20	Ежегодно	Областни администрации
4	Изградени и реконструирани обекти на инфраструктурата за професионален спорт и спорт в свободното време – бр.	n/a	10	20	Ежегодно	Областни администрации
5	Реализирани проекти за създаване/обновяване на зелени площи в градските райони – бр.	n/a	8	20	Ежегодно	Областни администрации
6	Реализирани проекти за подобряване качеството на средата и живота в селските райони - бр.	n/a	65	150	Ежегодно	Областни администрации
7	Реализирани проекти за развитие на градски транспорт – бр.	n/a	1	3	Ежегодно	Областни администрации
8	Реализирани проекти за подобряване на енергийната ефективност на жилищни и публични сгради – бр.	n/a	40	100	Ежегодно	Областни администрации

Относно индикатор *„Рехабилитирани образователни заведения“* предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 81 броя, от които 4 в Област София /столица/, 22 в Софийска област, 8 в Област Перник, 3 в Област Кюстендил и 44 в Област Благоевград.

Относно индикатор *„Рехабилитирани здравни заведения и заведения за социални услуги“* предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 18 броя, от които 6 в Софийска област, 2 в Област Перник, 2 в Област Кюстендил и 8 в Област Благоевград.

Относно индикатор *„Реконструирани сгради и обекти на културата“* предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 33 броя, от които 13 в Софийска област, 8 в Област Перник, 1 в Област Кюстендил и 11 в Област Благоевград.

Относно индикатор *„Изградени и реконструирани обекти на инфраструктурата за професионален спорт и спорт в свободното време“* предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 19, от които 5 в Софийска област, 7 в Област Перник, 1 в Област Кюстендил и 6 в Област Благоевград.

Относно индикатор *„Реализирани проекти за създаване/обновяване на зелени площи в градските райони“* предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 35, от които 9 в Софийска област, 20 в Област Перник, 1 в Област Кюстендил и 5 в Област Благоевград.

Относно индикатор *„Реализирани проекти за подобряване качеството на средата и живота в селските райони“* предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 100, от които 61 в Софийска област, 9 в Област Перник, 3 в Област Кюстендил и 27 в Област Благоевград.

Относно индикатор *„Реализирани проекти за развитие на градски транспорт“* предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената

стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 1 в Област Перник.

Относно индикатор „*Реализирани проекти за подобряване на енергийната ефективност на жилищни и публични сгради*“ предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 119, от които 48 в Софийска област, 4 в Област Перник, 1 в Област Кюстендил и 66 в Област Благоевград.

Изпълнението на мерките по приоритета допринася за осъществяване на социално включване и интеграция, подобряване на жизнения стандарт на хора в неравностойно и уязвимо положение и социално слаби, подобряване качеството на образованието и обучението, подобряване на здравното обслужване и общо подобряване на качеството на живот.

Приоритет V. „Укрепване на административния капацитет и развитие на сътрудничеството“

Приоритетът е насочен към подобряване на координацията и капацитета на администрациите, както и пространственото сближаване с европейските региони чрез трансгранично, междурегионално и транснационално сътрудничество. Заложени са мерки за подобряване на ефективността на институциите в регионалното развитие в три направления: подобряване на институционалната координация в стратегическото планиране на регионалното развитие; подобряване на административните услуги за регионално развитие; развитие на междуобщинските партньорства като ефективна форма за регионално развитие и повишаване на капацитета за подготовка и управление на проекти.

Заложените в Регионалния план за развитие на Югозападен район специфични цели са:

- ✓ Подобряване на координацията между администрациите в стратегическото планиране на регионалното развитие.
- ✓ Подобряване на административните услуги за регионално развитие.
- ✓ Развитие на междуобщинските партньорства и партньорства между публичния, частния и неправителствения сектор за регионално развитие и повишаване на капацитета за подготовка и управление на проекти.

✓ Териториално сближаване чрез трансгранично, междурегионално и транснационално сътрудничество.

Основните индикатори, с които се отчита степента на изпълнение на специфичните цели по Приоритет 5 съгласно Регионалния план за развитие на Югозападен район са, както следва:

№	ИНДИКАТОРИ	Стойности			Периодичност на събиране на информацията	Източник
		Изходни	Междинни	Целеви		
1	Реализирани проекти по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фонд на ЕС – бр.	n/a	800	2500	Ежегодно	Областни администрации ИСУН
2	Реализирани проекти по програмите за трансгранично сътрудничество – бр.	n/a	60	150	Ежегодно	Областни администрации
3	Служителите, преминали обучение за развитие на уменията за управление на проекти, финансов контрол и прилагане на интегрирани системи за развитие – бр.	73 (2010 г.)	83	95	Ежегодно	Областни администрации
4	Новосъздадени ПЧП – бр.	n/a	10	25	Ежегодно	Областни администрации
5	Реализирани проекти за осигуряване на административното обслужване на гражданите и бизнеса по електронен път – бр.	n/a	10	25	Ежегодно	Областни администрации

Съгласно предоставени данни от оперативните програми за програмен период 2014-2020 и справка в ИСУН 2020 към месец юни 2019 г. общият брой на *приключените проекти* за периода 2014 г. – 2018 г. по оперативните програми на територията на Югозападен район е **558** на обща стойност **249 976 502** лв.

Данни по оперативни програми за периода 2014–2018 относно приключили/в процес на изпълнение проекти на територията на Югозападен район:

✓ Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014–2020:

Общ брой приключени проекти – **214**.

Обща стойност на приключените проекти – **166 664 259** лв.

Общ брой проекти в процес на изпълнение – **244**

Обща стойност на проектите – **182 131 430** лв.

- ✓ Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014–2020:
 Общ брой приключени проекти – 5
 Обща стойност на приключилите проекти – 770 366 лв.
 Общ брой проекти в процес на изпълнение – 98
 Обща стойност на проектите – 490 523 485 лв.

- ✓ Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014–2020:
 От началото на програмния период на територията на Югозападен регион са изпълнени или са в процес на изпълнение 1060 проекта за над 217,08 млн. лв. и са обхванати потребители в региона 55 970 лица.
 През 2018 г. в процес на изпълнение на територията на Югозападен регион са били 428 проекта и новосключените за този период са 321 бр.

- ✓ Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020:
 Общ брой приключени проекти – 4
 Обща стойност на приключилите проекти – 1 588 880 лв.
 Общ брой проекти в процес на изпълнение – 7
 Обща стойност на проектите – 1 838 106,05 лв.

- ✓ Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020:
 Общ брой приключени проекти – 2
 Обща стойност на приключилите проекти – 33 268 175 лв.
 Общ брой проекти в процес на изпълнение -- 15
 Обща стойност на проектите – 474 815 270 лв.

- ✓ Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020
 Общ брой проекти в процес на изпълнение - 9
 Обща стойност на проектите – 3 312 434 980 лв.

Съгласно предоставена информация от областните администрации *значимите социално – икономически проекти на общинско ниво, които са приключили през 2018 г. и не са с източник на финансиране оперативните програми,* са както следва:

✓ На територията на Област София /столица/ приключилите през 2018 г. проекти са на обща стойност 8 514 000 лв. за подобряване на образователна инфраструктура – 4 проекта, финансирани със средства от общинския бюджет.

✓ На територията на Област Благоевград приключилите през 2018 г. проекти са на обща стойност 16 213 031 лв., разпределени, както следва:

- Подобряване на социалната инфраструктура и качеството на социалните услуги – 4 проекта на обща стойност 789 298 лв., финансирани от общинските бюджети, Министерство на труда и социалната политика – Фонд „Социална закрила“, програма „Красива България“.
- Подобряване на ВиК – 6 проекта на обща стойност 3 876 394 лв., финансирани със средства от републиканския бюджет, Целева субсидия за капиталови разходи.
- Подобряване на образователна инфраструктура – 7 проекта на обща стойност 2 388 788 лв., финансирани със средства от общинските бюджети, републиканския бюджет и проект „Красива България“.
- Подобряване на здравна инфраструктура – 2 проекта на обща стойност 713 540 лв., финансирани със средства от републиканския бюджет и проект „Красива България“.
- Подобряване на културна инфраструктура – 1 проекта на стойност 188 582 лв. финансирани със средства на общинския бюджет.
- Подобряване на спортна инфраструктура – 2 проекта на стойност 713 540 лв. финансирани със средства на общинския бюджет.
- Подобряване на пътна инфраструктура – 12 проекта на обща стойност 4 865 952 лв. финансирани със средства на общинския бюджет, републиканския бюджет, Целева субсидия за капиталови разходи.
- Подобряване на обществена инфраструктура – 4 проекта на обща стойност 918 894 лв. финансирани със средства на общинския бюджет, проект „Красива България“.
- Подобряване на превенцията за предотвратяване и защитата от свлачища и наводнения – 3 проекта на обща стойност 1 758 043 лв., финансирани от републиканския бюджет.

✓ На територията на Област Кюстендил приключилите през 2018 г. проекти са на обща стойност 27 960 лв., разпределени, както следва:

- Подобряване на социалните условия – 1 проект на стойност 12 960 лв., финансиран от републиканския бюджет.
- Повишаване на информираността на населението за опазване на околната среда – 1 проект на стойност 15 000 лв., финансиран със средства от Организация с нестопанска цел.

✓ На територията на Област Перник приключилите през 2018 г. проекти са на обща стойност 5 272 234 лв., разпределени, както следва:

- Подобряване на социалната инфраструктура и качеството на социалните услуги – 1 проект на стойност 346 037 лв., финансирани от републиканския бюджет.
- Подобряване на образователна инфраструктура – 10 проекта на обща стойност 225 084 лв., финансирани със средства от общинския и републикански бюджети.
- Подобряване на градската и жизнена среда – 18 проекта на обща стойност 1 490 476 лв., финансирани със средства от общинския бюджет, републиканския бюджет.
- Подобряване на ВИК – 3 проекта на обща стойност 2 923 310 лв. финансирани със средства на общинския бюджет, републиканския бюджет.
- Подобряване на културно историческото и духовно наследство – 4 проекта на обща стойност 287 327 лв. финансирани със средства на републиканския бюджет.

✓ На територията на Софийска област приключилите през 2018 г. проекти са на обща стойност 12 570 827 лв., разпределени, както следва:

- Подобряване на социалната инфраструктура и качеството на социалните услуги – 4 проекта на обща стойност 395 202 лв., финансирани от общинските бюджети, Министерство на труда и социалната политика – Фонд „Социална закрила“.
- Подобряване на ВиК – 2 проекта на обща стойност 3 008 588 лв., финансирани със средства от републиканския бюджет, общинските бюджети.

- Подобряване на образователна инфраструктура – 13 проекта на обща стойност 2 284 949 лв., финансирани със средства от общинския бюджет, републиканския бюджет, Целева субсидия за капиталови разходи, и проект „Красива България”.
- Подобряване на градската и жизнена среда, паркоустройство и озеленяване – 6 проекта на обща стойност 4 700 072 лв., финансирани със средства от републиканския бюджет, общинския бюджет и проект „Красива България”.
- Подобряване на пътната инфраструктура – 10 проекта на обща стойност 1 171 582 лв. финансирани със средства на общинския бюджет, републиканския бюджет.
- Подобряване на Енергийната ефективност в жилищни и обществени сгради – 2 проекта на обща стойност 1 010 434 лв. финансирани със средства на общинския бюджет, републиканския бюджет.

Относно индикатор *„Реализирани проекти по програмите за трансгранично сътрудничество“* предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 13, от които 3 в Софийска област, 3 в Област Кюстендил, 2 в Област Перник и 5 в Област Благоевград. През 2018 г. на територията на Югозападен район е приключило изпълнението на 40 проекта по Програма за трансгранично сътрудничество България – Македония 2014–2020 г. на обща стойност 9 168 294,81 евро, както следва:

Област Благоевград – 26 проекта на територията на общините Благоевград, Гоце Делчев, Гърмен, Кресна, Сандански, Сатовча, Петрич, Струмяни и Разлог на обща стойност 5 774 729,16 евро.

Област Кюстендил – 14 проекта на територията на общините Бобов дол, Кюстендил и Рила на обща стойност 3 393 565,65 евро.

През 2018 г. на територията на Югозападен район е приключило изпълнението на 14 проекта по Програма за трансгранично сътрудничество България – Сърбия 2014–2020 г. на обща стойност 7 235 996,59 евро, както следва:

Област Кюстендил – 1 проект на територията на община Дупница на стойност 591 871,03 евро.

Област Перник – 4 проекта на територията на общините Перник и Земен на обща стойност 2 274 397,77 евро.

Софийска област – 7 проекта на територията на общините Ботевград, Костенец, Костинброд, Плевен и Своге на обща стойност 3 196 411,78 евро.

Област София (столица) – 2 проекта на територията на община Столична на обща стойност 1 173 316,01 евро.

Относно индикатор „Служителите, преминали обучение за развитие на уменията за управление на проекти, финансов контрол и прилагане на интегрирани системи за развитие“ предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 312, от които 41 в Софийска област, 263 в Област Перник, и 8 в Област Благоевград. Институтът по публична администрация е водещия институт в страната за обучение на държавните служители, като ежегодно подготвя каталог за обучения в държавната администрация и създава възможност за професионално и кариерно развитие на държавните служители, съобразно потребностите им от обучение. Данните за наблюдавания индикатор показват, че през 2018 г. са преминали обучение 21 участника.

Таблица № 9: Брой обучени експерти по тематични области

Район/област	Брой обучени експерти по тематични области											
	Общо		Управленски умения и управление на човешките ресурси		Бюджетен процес и финансово управление		Правна и институционална рамка на ЕС; България в ЕС		Разработване и управление на проекти		Е-управление	
	2015 г.	2016 г.	2015 г.	2016 г.	2015 г.	2016 г.	2015 г.	2016 г.	2015 г.	2016 г.	2015 г.	2016 г.
Общо за страната	224	314	64	106	81	112	9	7	54	68	16	21
Общо за ЮЗР	44	75	18	33	15	14	0	0	8	19	3	9
Област Благоевград	10	5	7	2	3	1	0	0	0	2	0	0
Област Кюстендил	2	6	0	3	2	1	0	0	0	0	0	2
Област Перник	17	24	10	11	3	7	0	0	3	6	1	0
Област Софийска	5	23	1	13	4	5	0	0	0	3		5
Област София (столица)	10	14	0	4	3	0	0	0	5	8	2	2

Източник: Институт по публична администрация

Относно индикатор „Новосъздадени ПЧП“ предоставената информация от областните администрации показва, че не е отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район.

Относно индикатор „Реализирани проекти за осигуряване на административното обслужване на гражданите и бизнеса по електронен път“ предоставената информация от областните администрации показва, че отчетената стойност към 2018 г. на цитирания индикатор за Югозападен район е 4, от които 1 в Софийска област, 2 в Област Перник и 1 в Област Благоевград.

Постигнатият напредък по приоритета може да бъде оценен като добър, броят на обучените служители от общинските и областните администрации на територията на Югозападен район се увеличава, но все още капацитетът на местно ниво и професионалната компетентност имат нужда от повишаване. Изпълнението на мерките допринасят за подобряване на ефективността на институциите в регионалното развитие в три направления: подобряване на институционалната координация; подобряване на административните услуги за регионално развитие; развитие на междуобщинските партньорства като ефективна форма за регионално развитие и повишаване на капацитета за подготовка и управление на проекти

III. Действия, предприети от Регионалния съвет за развитие на Югозападен район, с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнение на Регионалния план за развитие.

Съгласно чл. 84 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие Регионалният съвет за развитие на Югозападния район е органа за наблюдение на Регионалния план за развитие на района. Съветът обсъжда и одобрява Годишния доклад за наблюдението на изпълнението на Регионалния план за развитие на Югозападен район, като от своя страна в доклада следва да се съдържа информация относно предприетите действия за осигуряване ефективност и ефикасност при изпълнението на Регионалния план за развитие на Югозападен район. Съгласно чл. 87, т. 3 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие тези действия обхващат – мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни; преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на Регионалния план за развитие през съответната година, както и мерките за

преодоляване на тези проблеми; мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на Регионалния план за развитие; мерките за постигане на необходимото съответствие на Регионалния план за развитие със секторните политики, планове и програми; мерките за прилагане принципа на партньорство; резултатите от извършени тематични оценки или оценки за специфични случаи към края на съответната година.

Мерки за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни

При изготвяне на Годишния доклад за наблюдение на изпълнението на Регионалния план за развитие на Югозападен район са използвани актуални официални статистически данни, предоставени от Националния статистически институт, данни от Евростат, ИСУН, като при отчитане на част от заложените индикатори е използвана информация, предоставена от Изпълнителната агенция по околната среда и Агенцията за устойчиво енергийно развитие. Областните администрации предоставиха обобщена информация относно – изпълнението на проекти през 2018 г. по общини в съответната област и значими на общинско ниво; актуални данни по индикатори за наблюдение на постигнатия напредък по изпълнение на Регионалния план за развитие на Югозападен район през 2018 г. Получената информация от цитираните източници е синтезирана, анализирана и подробно представена в настоящия доклад.

През 2018 г. са проведени 4 заседания на Регионалния съвет за развитие на Югозападен район, две от които съвместни с Регионалния координационен комитет. На проведените съвместни заседания е обсъден напредъка по изпълнението на Оперативните програми, Програмите за териториално сътрудничество и Програма за развитие на селските райони за периода 2014–2020 г., както и предстоящи за обявяване процедури до края на съответната календарна година. С оглед на това, че основните финансови инструменти за постигане целите и приоритетите на Регионалния план за развитие на Югозападен район са именно оперативните програми и програмите за териториално сътрудничество, периодичното подготвяне, представяне и обсъждане на информация относно хода на операциите, има важно значение за процеса на мониторинг на плана. Анализът на информацията в настоящия доклад дава възможност за преценка на тенденциите и посоката на развитие на района, както и за оценяване степента на изпълнение на заложените в Регионалния план стратегически цели и

приоритети. Ефективната и ефикасна координация и взаимодействие с членовете на Регионалния координационен комитет са осъществявани през пълния отчетен период.

Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на Регионалния план за развитие през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми

Определящо значение за обективния анализ на степента на изпълнение на Регионалния план за развитие на Югозападен район има наличието на достатъчно като периодичност и актуалност данни по системата от индикатори за наблюдение и оценка на документа. Актуалните данни дават възможност за проследяване на тенденциите в развитието на района и включените в състава му области, както и на тенденциите в преодоляването на междурегионалните и вътрешнорегионалните различия. В процеса на наблюдение на Регионалния план за развитие са установени проблеми, свързани основно с липсата или недостига на актуална статистическа информация на регионално и областно ниво за очертаване тенденциите в изменението на някои индикатори, които определят напредъка по изпълнение на приоритетите на плана:

- ✓ Липса на данни за част от наблюдаваните индикатори или наличие на информация единствено на национално ниво.
- ✓ Част от наблюдаваните индикатори не съвпадат по наименование или по мерна единица с индикаторите, наблюдавани от Националния статистически институт и/или от други официални източници на информация на централно, регионално и местно ниво.
- ✓ Наличните данни за част от индикаторите на регионално ниво не съвпадат като периодика с данните на областно ниво, което не позволява анализ на тенденциите във вътрешнорегионалните различия.

За преодоляване на констатираните проблеми в процеса на наблюдение на изпълнението на Регионалния план за развитие е изисквана информация по индикатори от Изпълнителната агенция по околната среда и Агенцията за устойчиво енергийно развитие. Областните администрации предоставиха обобщена информация относно – проекти в процес на изпълнение през 2018 г. по общини в съответната област, които са значими на общинско ниво, както и актуални данни по индикатори за наблюдение на постигнатия напредък по изпълнение на Регионалния план за развитие на Югозападен район през 2018 г. Следва да бъде взето под внимание, че част от общините са

предоставили непълна информация по индикатори, което затруднява коректния анализ и включването на напълно представителна за региона информация.

Мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на Регионалния план за развитие

Относно осигуряване на публичност и прозрачност на действията по изпълнение на Регионалния план за развитие, протоколите и презентационните материали от провежданите заседания на Регионалния съвет за развитие и Регионалния координационен комитет подлежат на публикуване на официалната страница на Министерство на регионалното развитие и благоустройството и се изпращат по електронната поща до всеки един всички членовете. На проведеното съвместно заседание на Регионалния съвет за развитие и Регионалния координационен комитет в периода 20–21.06.2018 г. е представен, обсъден и одобрен Годишния доклад за наблюдение на изпълнението на Регионалния план за развитие на Югозападен район за 2017 г.

Мерките за постигане на необходимото съответствие на Регионалния план за развитие със секторните политики, планове и програми

По време на проведените заседания през 2018 г. на Регионалния съвет за развитие на Югозападен район са детайлно дискутирани проблеми, разрешаването на които е с приоритетно значение с оглед балансираното и устойчиво развитие на Югозападен район.

На проведеното през месец март 2018 г. заседание част от обсъжданите ключови въпроси са:

- ✓ Състояние и приоритети пред регионалната сигурност на Република България в контекста на международните предизвикателства. Представяне на модела и механизмите за борба с организираната престъпност – корупция, киберпрестъпност, трафик на хора, наркотици;
- ✓ Представяне на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество – мерки, условия и ред за ефективно противодействие на корупционните дейности на територията на Република България.

- ✓ Представяне и обсъждане на определените три варианта за нов териториален обхват на районите от ниво 2 (NUTS 2) в Република България.
- ✓ Картиране на системата от стратегически документи за регионално развитие и предложение за нови подходи в националната политика за регионално развитие – концепция и приоритети.

На проведеното през месец юни 2018 г. заседание част от обсъжданите ключови въпроси са:

- ✓ Перспективи за развитие на туризма в Югозападен район.
- ✓ Регионално развитие и трансгранично сътрудничество – европейската перспектива за страните от Западните Балкани.

На проведеното през месец юни 2018 г. заседание част от обсъжданите ключови въпроси са:

- ✓ Система за електронен документооборот и електронен обмен на документи с други администрации, информационна сигурност, план за непрекъсваемост на предоставяните административни услуги, бази данни и регистри за развитие на туризма в Югозападен район.
- ✓ Проучване на потребностите на работодателите от работна сила – състояние и перспективи. Анализ на промените в Националната класификация на професиите и длъжностите. Повишаване на сътрудничеството между образователните институции и териториалните органи на изпълнителната власт с цел трайно привличане и подкрепа на младите хора в неравностойно положение, както и промени в образователния процес с цел реализация на пазара на труда.

На проведеното през месец ноември 2018 г. заседание част от обсъжданите ключови въпроси са:

- ✓ Предлаганите промени в Закона за регионално развитие.
- ✓ Регионални проблеми с кадровата обезпеченост на среден медицински персонал в системата на здравеопазването. Необходимост от нормативни промени относно образованието на среден медицински персонал.
- ✓ Представяне и обсъждане на Междинната оценка на изпълнението на Националната стратегия за регионално развитие 2012–2020 г.

Мерките за прилагане принципа на партньорство

С оглед важното значение на прилагането на принципа на партньорство за успешното реализиране на Регионалния план за развитие на Югозападен район на всеки отделен етап от наблюдение на плана се търси постигането на максимална прозрачност, организирането на дискусии, включването и ползването на експертния потенциал и вижданията на всички заинтересовани страни и взимане под внимание на техните предложения. През 2018 г. Регионалният съвет за развитие осигурява участието на всички свои членове, участници и партньори – представители на органите на централната и местната власт; представители на работодателски и синдикални организации; представители на неправителствени и граждански организации; представители на сдружения на общини и на университети. При обсъждане на част от цитираните теми на заседанията вземат участие физически лица и/или представители на юридически лица, на които е предоставена възможност да представят своето компетентно становище по разглежданата проблематика в областта на регионалното развитие.

IV. Заключение и предложения за подобряване резултати от наблюдение на изпълнението на Регионалния план за развитие на Югозападен район (2014–2020г.).

Анализът на основните макроикономически показатели, както и отчетените резултати по приоритети на Регионалния план за развитие, свидетелстват за благоприятно икономическо развитие на Югозападен район, което се дължи основно на силната концентрация на финансови, материални и човешки ресурси особено на територията на столицата на Република България. **Югозападен район запазва водещото си място сред останалите райони в страната от ниво 2(NUTS) по базови икономически показатели.** Отчетено е нарастване на Брутния вътрешен продукт на района с 7,2 % за 2017 г. спрямо 2016 г. Югозападен район продължава значително да надвишава приноса на всеки един от останалите райони в общия Брутния вътрешен продукт на страната, като през 2017 г. формира 47,9 % от Брутния вътрешен продукт на национално ниво. В обхвата на района най-голяма е стойността на Брутния вътрешен продукт при Област София /столица/, а най-ниски са показателите при области Кюстендил и Перник. Отчетено е нарастване и на Брутната добавена стойност за

Югозападен район с 7,8 % за 2017 г. спрямо 2016 г. Структурата на брутната добавена стойност в района се характеризира със силен превес на сектора на услугите и нисък дял на аграрния сектор. Съгласно актуалната статистическа информация към 2017 г. преките чуждестранни инвестиции в нефинансови предприятия в Югозападен район са над 59,2 % от тези на национално ниво, като се отчита ръст от 1,8 % спрямо 2016 г. В рамките на района най-ниска е стойността на инвестициите в Област Кюстендил, а най-висока в Област София /столица/. Задълбочаването на демографските проблеми и диспропорциите в териториалното разпределение на населението в района, характерно за последните няколко години, продължава и през 2018 г. Независимо от това показателите за социално и демографско развитие са значително по-благоприятни в сравнение с тези при останалите райони основно поради по-големите възможности за реализация в град София, което привлича голяма част от младото население от другите части на страната. Данните показват, че населението на Югозападен район към 31.12.2018 г. представлява 30,03 % от населението на страната, но сравнителният анализ с 2017 г. докладва за намаляване на същото общо за района с около 6 000 души. Данните от Националния статистически институт към 31.12.2018 г. показват, че 63 % от населението на Югозападен район е концентрирано в Област София /столица/, като в сравнение с 2017 г. населението в тази област се увеличава с 2 691 души, но темпът на нарастване е по-малък в сравнение с предходния период. Статистическата информация показва, че естественият прираст за 2018 г. на Югозападен район следва общите за страната негативни тенденции и продължава да е отрицателен, но с най-ниска стойност в сравнение с останалите райони. Общо за района отрицателната стойност на естествения прираст се увеличава в сравнение с 2017 г., а с най-висок такъв продължават да бъдат областите Кюстендил и Перник. Актуалните статистически данни към 31.12.2018 г. показват, че заетите лица на територията на Югозападен район са 1 060,5 хил. при коефициент на заетост 58,7 %. Показателят продължава тенденцията на нарастване, характерна за последните 4 години, като в сравнение с 2017 г. /57,5%/ коефициентът се увеличава с 1,2 %. Коефициентът на заетост на населението на 15 и повече навършени години в Югозападен район надвишава отново средния за страната /52,4%/ с над 5 %. Статистическата информация показва, че за 2018 г. отново Югозападен район е с най-висок коефициент на заетост в сравнение с останалите райони на територията на Република България. Отчетената стойност за 2018 г. на коефициентът на безработица на населението на 15 и повече навършени години в

Югозападен район е 2,6 % или с 2,9 % по-нисък от средния за страната. Тенденцията стойностите на показателя да намаляват се запазва, като в сравнение с 2017 г. /3,3%/ коефициентът намалява с 0,7%. Статистическата информация показва, че за 2018 г. отново Югозападен район е с най-нисък коефициент на безработица в сравнение с останалите райони на територията на Република България. Системата от образователни институции в Югозападния район е най-добре развита спрямо останалите райони в страната с оглед националното значение и високата концентрация на учебни заведения в град София. Данните показват, че 54% от висшите училища в страната са концентрирани в Югозападния район в частност над 44% на територията на град София. Системата на здравеопазването на Югозападен район е по-добре развита в сравнение с останалите райони. Общият брой на лечебните заведения в Югозападен район за 2018 г. е 852 при 2 557 за страната или 33,3%. Осигуреността на населението в района с лекари се подобрява, а като цяло недостиг на здравни услуги и недостатъчно добра организация на медицинската помощ има в периферните и отдалечените населени места в района.

Анализ на индикаторите по отделните приоритети при Регионалния план за развитие на Югозападен район също отчита поддържане на благоприятното и устойчиво развитие на района.

Основните предложения за подобряване резултати от наблюдение на изпълнението на Регионалния план за развитие на Югозападен район (2014–2020г.) са свързани с осигуряване на навременна, адекватна и точна информация за отчитане на системата от индикатори, като най-общо следва да бъдат систематизирани, както следва:

✓ Своевременно предоставяне на информация от съответните институции, поддържащи актуална база данни за отчитане на плановете показатели.

✓ Предоставяне на пълна и унифицирана информация от общинските и областните администрации по индикатори за наблюдение с оглед осигуряване на съпоставимост на данните и възможност за тяхното обобщаване.

✓ Повишаване на междурегионалното сътрудничество с цел ефективен обмен на информация и добри практики при управление на регионалното развитие, сравнителен анализ на развитието на съответните териториални нива, обсъждане на общи проблеми и формулиране на общи предложения и становища, повишаване кръга на

заинтересованите страни, иницирани и интегрирани проекти с важно междурегионално значение.

„Югозападният район – национален еталон за балансирано развитие чрез интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“